

SARA PENNYPACKER

PAX

„Egyszerűen mestermű.”
– Katherine Applegate,
díjnyertes szerző

ILLUSZTRÁLTA: JON KLASSEN

SARA PENNYPACKER

PAX

ILLUSZTRÁLTA: JON KLASSEN

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó
Szeged, 2017

Ügynökömnek,
Steven Malknak, akitől a „Pax” ered

„Attól még, hogy nem itt történik,
még ne hidd, hogy egyáltalán nem történik meg!”

A szerző megjegyzése: A rókák hangok, gesztusok, szagok és fintorok összetett rendszerén át kommunikálnak. A *dőlt* betűs szavak ezt a sokszínű nyelvet hivatottak kifejezni.

A róka neszelte meg először, hogy a kocsi lassítani kezd; ahogy minden mást is hamarabb érzett a fiúnál – a talpán, a gerince mentén, a mancsa finom érzőszőrein át. A jármű rezgése elárulta, hogy maguk mögött hagyták a sima aszfaltot. Felágaskodott gazdája ölében, magába szívta az ablak résén beszökő szimatfoszlányokat, és már azt is tudta, hogy erdőn haladnak át. A fenyves, az élő fa, a kéreg, a tobozok és a tűlevelek erős illata uralkodott a levegőben, ám a róka érzékeny orra feltárta az alatta megbúvó lóherét, medvehagymát és páfrányt; és még száz és száz sosem ismert, mégis üde és izgató szagot.

Most a fiú is megérezett valamit. Magához vonta az állatot, ujjai szorosan kulcsolódtak ölében a baseballkesztyűre.

A róka csodálkozott gazdája nyugtalanságán. A ritka alkalmakkor, amikor együtt utaztak az autóban, mindig higgadtnak,

legfeljebb kellemesen izgatottnak érezte őt. Orrát a kesztyű kosarába fúrta, bár a cserzett bőr szaga bántóan hatolt orrlyukai-
ba. De kis gazdáját mindig meg tudta nevetetni ezzel. Ilyenkor a kesztyű általában összezárult a róka feje körül, és kezdődhetett a játékos birkózás, amivel talán ezúttal is felvidíthatja kis barátját.

Ám a fiú ehelyett felkapta, és arcát erősen a mellénye sűrű fehér szőrébe temette.

A róka ekkor vette csak észre, hogy gazdája sír. Tekeregve igyekezett az arcába pillantani, hogy megbizonyosodjon róla. Így van: sír – ám hang nélkül, mint azelőtt soha. Igaz, már jó ideje nem is hullatott könnyeket, de a róka azért emlékezett: mindig rekedt kiáltás előzte meg, ami mintha követelné, hogy mindenki odafigyeljen a bizarr jelenségre, ahogy a fiú szeméből sós víz szivárog.

A róka megnyalta a könnyes arcot, és egyre kevésbé értette a helyzetet. Nem érzett vérszagot. Kieviclélt gazdája karjaiból, hogy tüzetesebben megvizsgálja. Annak a lehetősége, hogy a fiú esetleges sérülése elkerülte a figyelmét, rémülettel töltötte el, hiszen szaglása még sosem hagyta cserben. Nem, vér sehol – még a bőr alatt gyűlő lilás foltként sem –, sem repedt csontból szivárgó velő, amit egyszer már szagolt.

Az autó félrehúzódot, a mellettük lévő ülésen megcsúszott a súlyos utazótáska. Szagából a róka megtudta, hogy a fiú ruháit és személyes dolgait rejt: a fényképet az íróasztaláról és a legalsó fiókja tartalmát. Megkaparta a bőrönd egyik sarkát, hátha résnyire ki tudja nyitni, hogy az ismerős tárgyak megnyugtató

illata elérjen a fiú gyenge orrához is. Ám a kocsi újra lassított, és rántott néhányat. A fiú magába roskadt, arcát a tenyerébe temette.

A róka szíve kalimpálni kezdett, farkán felborzolódtott a szőr. Torkát marta az apa új öltözékének égett fémszaga. Az ablakhoz szökkent, és kaparni kezdte. Otthon, ha így tett, a fiú néha kinyitott egy ehhez hasonló üveglapot. Mindig jobb érzés volt, ha az az üveglap nem állta az útját.

A fiú ehelyett újra magához húzta, és rimánkodni kezdett apjának. A róka sok emberi szót tanult már, és ezek közül egyet most felismert: „Ne!”. A „ne” szó gyakran egy névhez kapcsolódott, az egyikhez a kettőből, amit ismert: a sajátjához vagy a fiúéhoz. Feszülten figyelt, ám a „ne” ezúttal csak egymagában állt, esdeklően szólt az apához újra és újra.

A motor köhögve leállt, az autó enyhén jobbra dőlt. Az ablak túldalán porfelhő szállt fel. Az apa hátranyúlt, a belőle áradó fojtó hazugság-szagot meghazudtolóan szelíd hangon szólt valamit a fiához, majd belemarkolt a róka irhájába.

A fiú nem ellenkezett, hát a róka sem. Petyhüdtlen és védtelesen lógott a grabancánál fogva, bár rémületében már harapni is képes lett volna. De akkor sem fog csalódást okozni a két embernek. Az apa kilépett a kocsiból, a murván és fűcsomókon át gázolva az erdő széle felé vette az irányt. Fia is kiszállt, és követte.

A férfi letette a rókát, aki azonnal kartávolságon kívül iszkolt. Tekintetét a két alakra szegezte; most vette csak észre, hogy majdnem egyforma magasak. A fiú sokat nőtt az utóbbi időben.

Az apa a fák felé mutatott. Fia rámeredt, szeméből újra csordogálni kezdett a víz. De aztán arcát a pólója nyakába törölte, és bólintott. Zsebébe nyúlt, és elnyűtt műanyag katonafigurát húzott elő – a róka legkedvesebb játékát.

Az állat feszülten figyelt, készen a jól ismert menetrendre. A fiú mindjárt eldobja a műanyag figurát, ő pedig előkeríti – ezzel mindig le tudta nyűgözni gazdáját. Szájában a játékkal vár majd, míg a fiú rátalál és elveszi tőle, aztán újra eldobja.

És ahogy várta, a fiú a magasba is emelte a játék katonát, majd az erdő sűrűjébe hajította. A rókát óvatlanná tette a megkönnyebbülés – hisz' csak játszani jöttek! Mintha puskából lőtték volna ki, nyargalt a fák felé, vissza sem nézve a két ember felé. Pedig ha így tett volna, látja, ahogy a fiú kirántja magát apja kezéből, és két karjával elfedi az arcát – és akkor visszafordul. Mindent megadott volna gazdájának, amit csak kell – oltalmat, vigaszt, ragaszkodást.

Ehelyett üldözőbe vette a katonát. A szokásosnál kissé nagyobb kihívást jelentett felkutatni, mert annyi sok más, friss illattal volt teli az erdő. De csak kissé – hisz a játék a gazdája szagát is őrizte. Azt pedig ezer közül is felismerné.

A játék katona egy diófa kusza gyökerei között hevert, arccal a földön, mintha csak kétségbeesetten igyekezne fedezékbe vonulni. Fegyverét, amit rendületlenül szorított az arcához, markolatig lepték a lehullott levelek. A róka kiszabadította a figurát, finoman a fogai közé kapta, és lekuporodva várta gazdáját.

Körülötte levél sem rezdült, csak a napsugarak játszottak a lombok üvegszerűen áttetsző zöld sátrán. Felágaskodott, úgy

fülelt tovább. A fiúnak nyoma sincs. Gerincén röpke nyugtalanság szaladt végig. A katonát maga elé ejtette, és felvakkan-
tott. Nem történt semmi. Újra ugatott, de most is csak a csönd felelt. Ha ez egy új játék akar lenni, hát egyáltalán nem tetszik neki.

Felkapta a katonát, és visszaügetett a saját nyomán. Ahogy kibukkant a fák közül, egy szajkó húzott el felette rikoltozva. A róka kővé dermedt.

Igaz, a gazdája várja vissza. De hát a madarak! Otthon órá-
kig tudta lesni kifutója biztonságából, reszketve izgalmában, ahogy villámként hasítják felette a kék eget. Nem tudott betel-
ni akadálytalan szárnyalásuk látványával.

A szarka már a lombok sűrűjéből szólt, szavára többszólamú
kórus felelt. A róka habozva leste az erdőt, hátha elkapja még
egy villanását az acélkék tollaknak.

Ekkor hasított bele a csendbe a háta mögül az ajtócsapódás,
amit kiszáratva egy másik követett. Lábai rugóként lökték a
hang irányába, ügyet sem vetett a szőrébe kapó vadrózsaindák-
ra. Az autó motorja felbőgött, a róka megtorpant az út szélén.

Látta, ahogy gazdája letekeri az ablakot, és karját feléje
nyújtja. A kocsni kerekei magasra szórták az apró szemű közü-
zalékot. A fiú nevét hallotta az apa mély hangján: „*Peter!*” Kis
gazdája pedig azt az egyetlen nevet kiáltotta, amit a róka ezen
kívül még ismert:

– Pax!

— **M**ilyen sok volt neki!
Peter maga is rájött, hogy nem sok értelme van, mégsem tudta megállni: újra és újra el kellett ismételnie.

– Milyen sok!

Ujjaival az ütött-kopott fémdobozban heverő megannyi műanyag játék katona közé túrt. Mind egyforma, kivéve a testtartásukat: némelyik állt, mások térdeltek vagy hasaltak, de mindannyian kitartóan szorították puskájukat olajzöld arcukhoz.

– Én azt hittem, csak az az egy volt.

– Dehogyan, az egész ház tele volt velük. Több száz volt belőlük. Egy egész hadseregbe való.

Nagyapja göcögve nevetett saját szóviccén, de Peter képtelen volt így tenni. Kibámult az ablakon a lassan sötétségbe

burkolózó udvarra, mert mintha látott volna valamit a szeme sarkából. Öklét öntudatlanul végighúzta az állán; a mozdulat pontos mása apja szokásának, ahogy a borostáján simított mindig végig. Aztán dühösen kidörzsölte szeméből a sűrűn gyülekező könnycseppeket. Micsoda anyámasszony katonája, aki ilyeneken bóg?

Egyáltalán miért sír? Hiszen már tizenkét éves, ráadásul évek óta nem tett ilyet, még akkor sem, amikor Josh Hourihan kemény dobása eltörte a hüvelykujját. Pedig az aztán igazán fájt. De átkozódásba fojtotta a nyilalló kint, míg a röntgen eredményére várt edzője oldalán. Akkor képes volt felszívni magát. Ma pedig már *másodszor* törik el a mécses.

Találomra kiválasztott egy katonát a dobozból. Felrémlt előtte, amikor egy ugyanilyenre bukkant apja íróasztalfiókjában.

– Ez mi? – kérdezte akkor.

Apja kivette a kezéből, vonásai ellágyultak.

– Nohát! Ez sem mai darab. Ez volt régen a kedvenc játékom.

– Az enyém lehet?

Apja visszaejtette a játékot fia tenyerébe.

– Nem bánom.

Peter gondosan elhelyezte az ágya fölött az ablakpárkányon, puskacsővel kifelé. Az apró harcos így mintha látványosan védelmezte volna a házat. De egy óra sem kellett hozzá, hogy Pax birtokba vegye. Peter megmosolyogta: ahogy ő, Pax is azonnal birtokolni akarta.

Visszadobta a katonát a dobozba, és már épp rázárta volna a tetőt, amikor egy fénykép megsárgult sarkavonta magára a tekintetét a műanyag katonák rakása alatt.

Előhúzta a képet. Apja volt rajta, úgy tíz-tizenegy évesen, hóna alatt egy kutyával, aki félig collie-nak, félig vagy egy tucát egyéb fajtának tűnt. És jó kutyának – olyannak, akit fel-felemleget az ember a gyermekei előtt.

– Nem is tudtam, hogy apámnak volt kutyája – nyújtotta a fotót nagyjára felé.

– Az, a Báró. Még egy olyan bamba pokolfajzatot... folyton láb alatt volt.

Az öreg az orra elé emelte a képet, és hunyorogva szemlélte. Aztán Peterre meredt, mintha csak először látná.

– Olyan fekete az üstököd, mint apádé.

Megtapogatta a saját, tar feje búbját alig takaró ősz hajtincset.

– Az enyém is az volt, valamikor... No meg, nézd csak: ő is olyan kákabélú, mint te meg én; a fülei meg, mint az ibriknek. Mifelénk az alma nem esik messze a fájától, úgy-e?

– Nem, uram – Peter megeresztett egy halvány mosolyt, de nem derült fel az arca. Láb alatt. Apja is ugyanezt a kifejezést használta. *„Ne legyen az a róka folyton az öreg lába alatt. Már nem olyan fürge, mint legénykorában. Te is vigyázz, ne légy az útjában! Nem szokta a gyereket a háznál.”*

– Látod, jött a háború, és szolgáltam én is. Ahogy apám is. Ahogy a te apád most. Hív a kötelesség, és mi megyünk. Nem ám: nálunk nem esik messze az alma a fájától.

Visszaadta a fotót a gyerekeknek.

– Apád meg az a kutya... Elválaszthatatlanok voltak. Már majd' el is felejtettem.

Peter visszatette a képet a dobozba, szorosán rázárta a tetejét, és visszatolta az ágy alá, ahol találta. Aztán újra az ablakra sandított. Nem akarta megkockáztatni, hogy bármiféle házikedvencről beszélgessenek épp most. Kötelességtudatról sem akart többet hallani. És végképp nem a fájuk alatt rothadó bizonyos almákról.

– Itt mikor kezdődik az iskola? – kérdezte az ablak felé fordulva.

– Nyolckor. Azt mondták, légy ott előbb, hadd ismerjen meg az osztályfőnök. Mrs. Mirez? Ramirez? Ilyesféle. Vettem neked felszerelést.

Az öreg egy spirálfűzet, egy rozoga kulacs és néhány, széles tejesgumival összefogott, tompa hegyű ceruza felé intett a fejével.

Peter mindet bepakolta az íróasztalról a hátizsákjába.

– Köszönöm! Busszal vagy gyalog?

– Gyalog. Apád is oda járt, és mindig gyalog. A Kőrishfa utcán indulj, annak a végén fordulsz az Iskola utcára. Onnan már látod is: egy nagy téglaházat keress! Mert hát ezért Iskola utca a neve, érted. Ha fél nyolckor indulsz, komótosan sétálva is odaérsz.

Peter bólintott. Nagyon szeretett volna már egyedül lenni.

– Jó lesz. Most lefekszem, azt hiszem.

– Legyen – felelte a nagyapja, és meg sem próbálta leplezni hangjában a megkönnyebbülést. Az ajtót határozottan csukta be maga mögött, mintha csak azt mondaná: *„Éntőlem tied lehet ez a szoba, de a ház java az enyém.”*

Peter az ajtóban állva fülelt a távolodó léptekre. Egy perc múltán edényzörgést hallott. Maga előtt látta nagyapját a szűkös konyhában, ami úgy búzlott a sült hagymától, hogy Peter attól tartott, a szag még az öreget is túl fogja élni. Sikálhatja több nemzedék száz évig is akár, de valami kipárolgása úgy is marad.

Később nagyapja csoszogó lépteit hallotta végig a folyosón, a szobája felé. Azután rövid, statikus zörej, ahogy a televízió életre kelt. A bemondó feldúlt hangja foszlányokban ért el a fiú füléig. Peter csak ekkor lépett ki tornacipőjéből, és heveredett végig a keskeny ágyon.

Egy egész nyár – talán több is – itt, a nagyapjával, aki mintha minden pillanatban egyetlen lélegzetvételtre volna a kitöréstől.

– Mire haragszik folyton? – kérdezte egyszer apját, még évekkel korábban.

– Mindenre. Az életre – felelte az. – Rosszabb, mióta nagyanyád nincs.

Miután édesanyja is meghalt, Peter aggódva kezdte figyelni apját. Először jött a nyomasztó csend. Aztán apja arca fokról fokra felvette mai, örökké zord kifejezését; kezét pedig attól fogva folyton ökölbe szorítva tartja, mintha csak arra várna, mikor bőszi fel valami épp eléggé.

Peter megtanulta, hogy ne ő legyen az a valami. Megtanulta, hogyan ne legyen láb alatt.

Az állott zsír- és hagymaszag egészen körbevette: a falakból, de még az ágyneműből is az áradt. Peter kinyitotta az ablakot.

A hűvös áprilisi szellő körbefutott a szobán. Pax még sosem volt kinn egyedül, hacsak nem a kifutójában. Peter próbálta elhessegetni a képet, ahogy utoljára látta a rókáját. Valószínűleg nem futott túl sokáig az autó után. De látni, ahogy zavartan le-kushadt az útpadkán, az még annál is rosszabb volt.

Peterben feltámadt a nyugtalanság. Egész nap, végig az ideúton érezte, ahogy készülődik legbelül. Szorongását mindig kígyóként képzelte el, aki megbújva kivár, de bármikor kész felkúszni a gerincén, és gúnyosan sziszeg a fülébe: *„Nem vagy jó helyen. Valami nagyon rossz jön, mert nem ott vagy, ahol lenned kéne.”*

Peter az oldalára fordult, és benyúlt az ágy alá a fémdobozért. Kihalászta belőle apja képét, amin olyan magától értetődően karolja át a fekete-fehér kutyát. Mintha fel sem merülne benne, hogy elveszítheti.

Elválaszthatatlanok. A büszkeség nagyapja hangjában, ahogy ezt mondta, nem kerülte el a figyelmét. Még szép, hogy büszke – olyan fiút nevelt, aki tudja, mi a hűség és a kötelesség. Aki tudja, hogy egy fiú és az állata közé nem állhat semmi. A szó hirtelen vádként nehezedett rá. Pax és ő, hát akkor ők mik lennének...? Elválaszthatók?

Pedig nem azok. Petert időnként az az érzés fogta el, hogy a róka és ő egyek. Akkor történt először, amikor Paxszal első

ízben hagyták el együtt a házat. A rókakölyök egy madár látán nekifeszült a pórásznak és reszketett, mintha áramot vezettek volna a bőre alá. És Peter akkor Pax szemén át látta a madarat – csodába illő, villámgyors szárnyalását, a határtalan iramot és szabadságot. Az ő egész teste is libabőrös lett, válla pedig úgy égett, mintha szárnyakat akarna növesztetni.

Ma délután is hasonlót élt át. Látta, ahogy a kocsi elszáguld, és csak végtelen magányt hagy maga után. A szíve kalapálni kezdett a rémülettől.

Szemét újra elhomályosították a könnyek; ingerülten letörölte őket. Apja szerint helyesen cselekedtek.

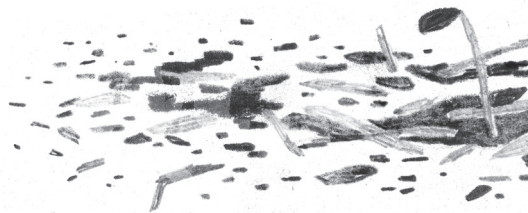
– Jön a háború. Ez áldozatokkal jár mindenkinek. Én szolgálom a hazámat, mert ezt kell tennem. Neked pedig el kell menned.

Ez még nem is érte egészen váratlanul. Két barátja családja máris összepakolt és továbbállt a kitelepítés első hírére. Amire nem számított, az a folytatás volt. A legszörnyűbb rész.

– A róka pedig... már úgymint épp ideje szabadon eresztetni.

Peter eddig jutott az emlékezésben, amikor a sötétben felüvöltött egy prérifarkas, olyan közel, hogy Peter összerándult. A vonyításra egy második, majd egy harmadik hang felelt. Peter felült az ágyban és becsapta az ablakot, de már késő volt. A nyüszítő csaholás az agyába ette magát, minden hozzá kötődő képzetrel együtt.

Peter két szörnyű emléket őrzött édesanyjáról. Tucatnyi szépet is, amiből

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

gyakran szótt maga köré oltalmazó takarót, noha időnként aggodott, nem koptatja-e el őket azzal, ahogy újból és újból felidézi. Ezzel szemben a két rossz emléket igyekezett minél mélyebbre temetni magában. De a kojotok ugatása most ott visszhangzott a fejében, és előhívta az egyiket.

Ötéves lehetett, amikor anyját egy tűzpiros tulipánágyás felett borongva találta. A virágok egy része szálegyenesen magasodott a többi fölé, akik tépett szirmokkal hevertek a göröngyök között.

– Nyúl lesz az. Biztos úgy gondolta, lakomázik egyet a szárukból. Micsoda kis ördögfajzat!

Aznap éjjel Peter segített apjának csapdát állítani.

– De nem lesz baja, ugye?

– Nem. Elcsípjük és kitesszük a szűrét a városból. Egye csak másnak a tulipánját!

Peter maga helyezte el a csalinak szánt sárgarépat a csapdában, és könyörgött apjának, hadd töltsen az éjszakát a kertben őrt állva. Az nem egyezett bele, de megmutatta, hogyan húzza fel a vekkert, hogy ő ébredjen először a családból. Reggel aztán, ahogy az éles hang

